

ผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจไทยจากการพุ่งขึ้น ของราคาน้ำมันดีเซล

การวิเคราะห์ Cost-Push → Nexus Bridge → Demand-Pull ด้วยตาราง Input-Output
(ขนาด 180 สาขา) ปี 2564

ส่วนที่ 1: การวิเคราะห์สัดส่วนการพึ่งพา (Exposure)

ที่มาของวิกฤต

ช่องแคบฮอร์มุซถูกปิดเกือบทั้งหมด – Shock พลังงานรุนแรงที่สุดในรอบทศวรรษ

ต้นเหตุ

- ความขัดแย้ง สหรัฐ–อิสราเอล–อิหร่าน
- น้ำมันดิบหาย >20 ล้านบาร์เรล/วัน
- Brent พุ่งเกิน 120 \$/บาร์เรล

3 Shock หลัก

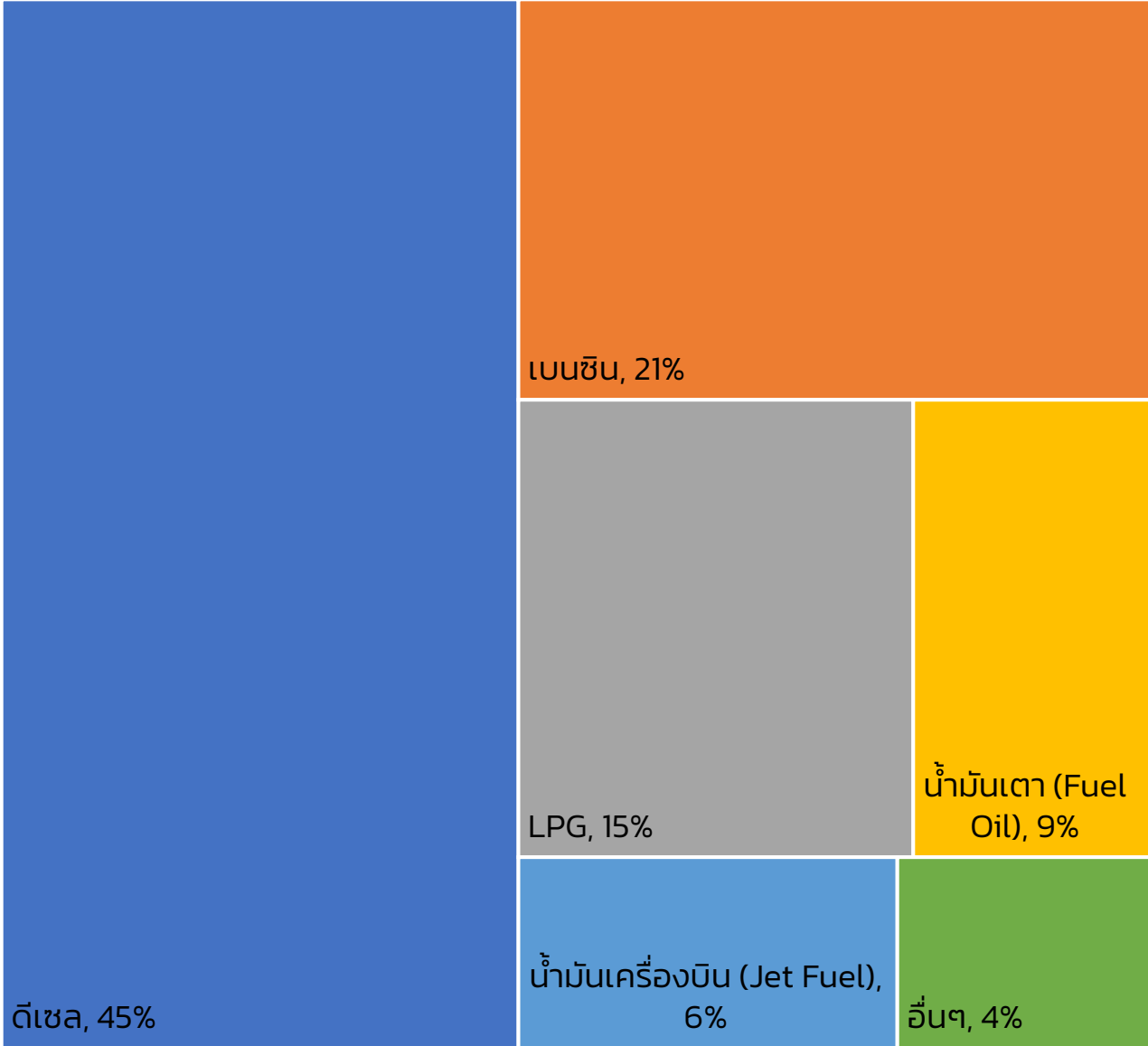
- ดีเซล +48% (29.94 → 44.24 บาท/ลิตร) กด GDP 0.04% ต่อ 1 บาท/ลิตร
- เม็ดพลาสติกขาดตลาด +40–60% สต็อกยึดถึงสิ้นเมษายน 2569 เท่านั้น
- ปύยยูเรียตั้งตัวทั่วโลก ตะวันออกกลางส่งออก >1/3 ของโลก

  เส้นตาย: หากไม่แก้ไขใน 4–8 สัปดาห์ ห่วงโซ่อุปทานจะสะดุดพร้อมกัน

สัดส่วนผลผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจากโรงกลั่นในประเทศไทย

ประเภทผลิตภัณฑ์	สัดส่วน (%)	หมายเหตุ
ดีเซล	45%	ผลิตมากที่สุด เพราะกลั่นจากน้ำมันดิบหนักจาก ตะวันออกกลาง
เบนซิน	21%	รวม Gasoline พื้นฐานก่อนผสมเอทานอล
LPG	15%	ใช้ในครัวเรือน อุตสาหกรรม และยานพาหนะ
น้ำมันเตา (Fuel Oil)	9%	ใช้ในอุตสาหกรรมและโรงไฟฟ้า
น้ำมันเครื่องบิน (Jet Fuel)	6%	
อื่นๆ	4%	แอสฟัลต์ แนฟทา ฯลฯ

สัดส่วนผลผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจากโรงกลั่น

สัดส่วนการพึ่งพา (Exposure) – Shock จากแต่ละช่องทางจะส่งผ่านตามสัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิต (Input) จริง

4 ช่องทางของ Shock

Energy (093/135/136)

ดีเซล +48% / Ft ~4 บาท/หน่วย / ก๊าซตั้งตัว

Transport (149–158)

ต้นทุนพลังงานทุกโหมดขนส่งสูงพร้อมกัน

Pellets (086)

เม็ดพลาสติก/ปิโตรเคมี +30–40%

Fertilizer (085)

ยูเรียปุ๋ย อุตทานโลกตั้งตัว

4 โซนความเสี่ยง

สูงมาก >30%

ส่งผ่านมากกว่า 30 สต./หน่วย
ผลผลิตที่มีมูลค่า 1 บาท

สูง 15–30%

แรงกดดันระดับนัยสำคัญ

กลาง 5–15%

บริหารจัดการได้

ต่ำ <5%

ผลกระทบจำกัด

หมายเหตุ: ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ คือ รหัสของสาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา)

Energy Exposure: สาขาขนส่งครอง 6 ใน 10 อันดับแรก – พึ่งพาเชื้อเพลิงสองชั้น

40.7%

สาขา 151

ขนส่งสินค้าทางบก – ดีเซล + NGV
พร้อมกัน

39.6%

สาขา 135

การไฟฟ้า – Self-use + ก๊าซ ส่ง
ต่อทุกสาขา

31.7%

สาขา 150

ขนส่งผู้โดยสารทางบก – น้ำมัน
สูงสุด ไม่มีพลังงานทดแทน

19.6%

สาขา 86

ปิโตรเคมี – Energy + Pellets
Shock มาบรรจบ

สาขา 156 (ทางอากาศ) 22.4% และสาขา 153 (ทางทะเล) 21.9% ติด Top 10 เช่นกัน

หมายเหตุ: ตัวเลขที่อยู่หลังคำว่า "สาขา" คือ รหัสของสาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา)

Transport Exposure: ขนส่ง เมืองแร่ และก่อสร้างเสี่ยงสูง – พึ่งพากิจกรรมการขนส่ง (Self-use) เป็น Input หลัก

สาขา 153 – ขนส่งทางทะเล

42.0% – Self-loop สูง ถูกกระทบซ้ำซ้อน

กลุ่มเมืองแร่ (36/30/41/35)

10.2–20.8% – รถบรรทุกขนแร่ขาออก/
อุปกรณ์ขาเข้า

สาขา 156 – ขนส่งทางอากาศ

25.3% – Jet Fuel + Ground handling

กลุ่มก่อสร้าง (141/142)

7.1–9.4% – ขนวัสดุและเครื่องจักรหนัก

Transport Shock ลามไปถึงอุตสาหกรรมต้นน้ำที่พึ่งพาการขนส่งเป็น Input สำคัญ

หมายเหตุ: ตัวเลขที่อยู่หลังคำว่า "สาขา" คือ รหัสของสาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา)

Pellets Exposure: วิกฤตเม็ดพลาสติก – สต็อกยืดได้ถึงสิ้นเดือน เมษายน 2569 เท่านั้น

1

ผลิตภัณฑ์พลาสติก (สาขา 98)

Pellets Exposure 39.0% PE/PP คือวัตถุดิบ 100% —
หยุดผลิตได้ใน 2-4 สัปดาห์

2

ปิโตรเคมี (สาขา 86)

Self-use 31.2% โรงงานต้นน้ำหยุด → ห่วงโซ่ทั้งระบบถูกตัดพร้อมกัน

3

สิ่งทอสังเคราะห์ (สาขา 67)

Polyester Filament 25.5% ต้นน้ำสะอาด → กลางน้ำขาดวัตถุดิบตาม

4

ยางนอก/ยางใน (สาขา 96/97)

9.2-10.6% ยางสังเคราะห์ราคาพุ่ง กระทบชิ้นส่วนยานยนต์

Fertilizer Exposure: วิกฤตปุ๋ยใน Q2/2569 กระทบพืชส่งออกที่มีมูลค่าสูง – ไม่มีโอกาสชดเชยในภายหลัง

สาขาเสี่ยงสูงสุด

1	พืชเส้นใย (สาขา 13) — 23.6%
2	ปาล์มน้ำมัน (สาขา 11) — 18.9%
3	อ้อยโรงงาน (สาขา 9) — 13.0%
4	ไม้ผลส่งออก (สาขา 8) — 12.4%

พืชอาหารที่ได้รับผล

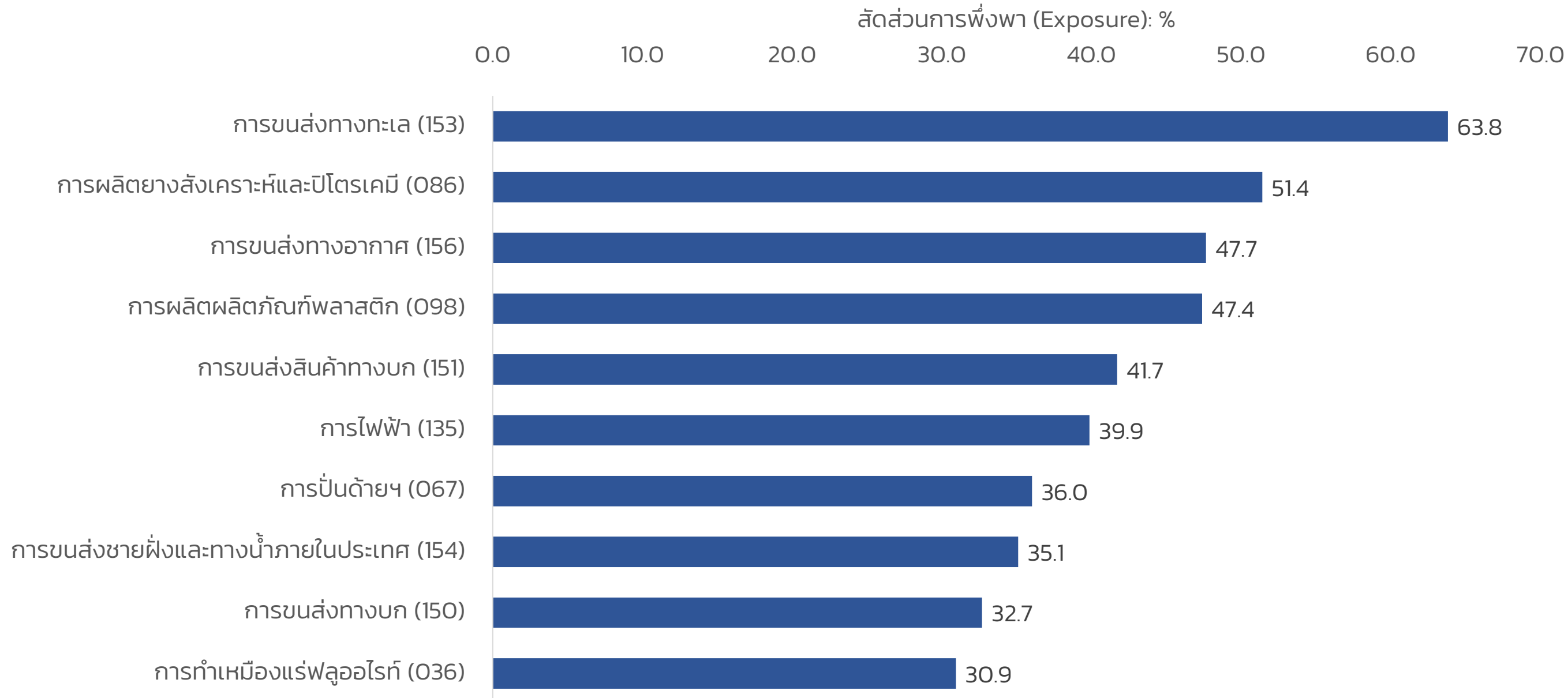
- มันสำปะหลัง (สาขา 4) 12.2%
- ข้าวโพด (สาขา 2) 11.9%
- การทำนา (สาขา 1) 11.8% — ยูเรียขาดไม่ได้ในช่วงปักดำ

🕒 วิกฤต Q2/2569 ตรงกับจังหวะที่เกษตรกรต้องการปุ๋ย
พร้อมกันหลายสาขา

หมายเหตุ: ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ คือ รหัสของสาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา)

Total Exposure: 10 สาขาที่มีสัดส่วนการพึ่งพารวมสูงสุด

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา) ปี 2564 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) คำนวณโดยศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ ม.หอการค้าไทย
หมายเหตุ: ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ คือ รหัสของสาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา)

สรุปสาระสำคัญ: Shock พร้อมกัน 4 ช่องทาง – ขนส่งและปิโตรเคมี รับแรงกดดันสูงสุด

ช่องทางพลังงาน

จุดตั้งต้นของวัฏจักรต้นทุน กระทบทุกสาขาในระบบ

ขนส่งทางทะเล (สาขา 153)

Total Exposure สูงสุด 63.8% – เปราะบางที่สุดในระบบ

ปิโตรเคมี (สาขา 86)

"จุดอ่อนระบบ" ปรากฏใน 3 ตาราง เสี่ยง Cascade Failure

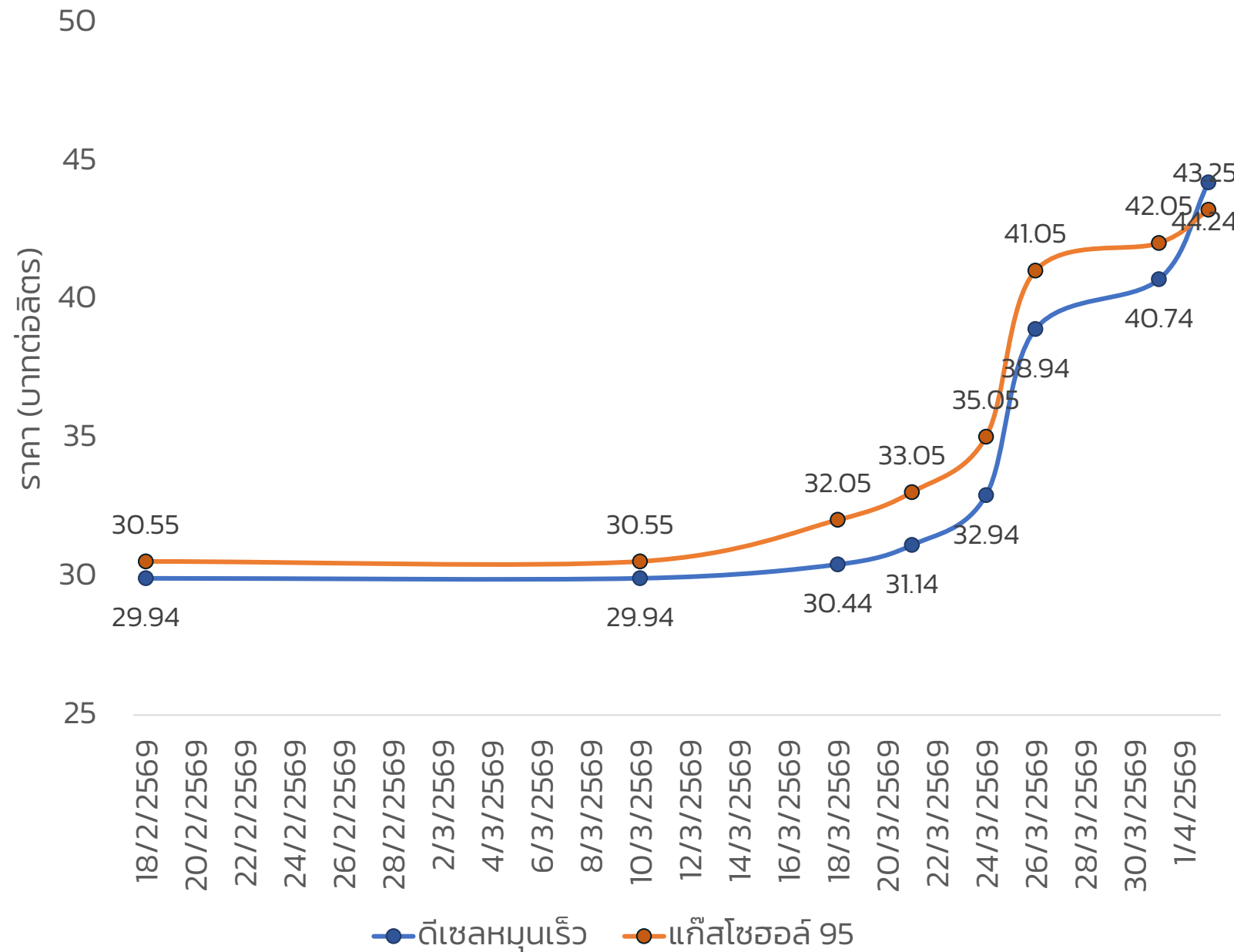
ระดับผลกระทบรุนแรง

ทั้ง 10 อันดับแรก Total Exposure ล้วนอยู่ในโซนความเสี่ยงสูงมาก (>30%)

หมายเหตุ: ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ คือ รหัสของสาขาการผลิตในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา)

ส่วนที่ 2: ผลกระทบๆ จากการพุ่งขึ้นของราคาน้ำมันดีเซล

ราคาขายปลีกน้ำมันพุ่งขึ้นประมาณ 48% ภายหลังจากสิ้นสุดมาตรการตรึงราคาน้ำมัน 15 วัน (17 มี.ค. 2569)

ว/ด/ป (เหตุการณ์สำคัญ)	ราคา (บาทต่อลิตร)	
	ดีเซล	แก๊สโซฮอล์ 95
28/2/2569 (วันเริ่มการโจมตีอิหร่าน)	29.94	30.55
3/3/2569 (ประกาศตรึงราคา 15 วัน)	29.94	30.55
18/3/2569 (วันสิ้นสุดการตรึงราคา)	30.44 (+2%)*	32.05 (+5%)*
24/3/2569 (ก่อนขึ้นราคาน้ำมัน 6 บาท)	32.94 (+10%)*	35.05 (+15%)*
26/3/2569 (วันขึ้นราคาน้ำมัน 6 บาท)	38.94 (+30%)*	41.05 (+34%)*
31/3/2569	40.74 (+36%)*	42.05 (+38%)*
2/4/2569	44.24 (+48%)*	43.25 (+42%)*

หมายเหตุ: *เทียบกับราคาก่อนการโจมตีอิหร่าน

ดัชนีพุ่งขึ้น 14.3 บาท คือ Nexus Shock ไม่ใช่ Cost-Push ธรรมดา

Case A – Demand-Pull เท่านั้น

การเปลี่ยนแปลงรายจ่ายรัฐบาล การ
ท่องเที่ยว การส่งออก

เครื่องมือ: Leontief Quantity Model

Case B – Cost-Push เท่านั้น

ค่าแรงขั้นต่ำ VAT ภาษีนำเข้า

เครื่องมือ: Ghosh Price Model

Case C – Nexus Shock

ราคาพลังงานสูงขึ้น → Cost-Push ต้น
กำเนิด → ก่ออำนาจซื้อ → Demand-Pull
ลบซ้อนทับ

เครื่องมือ: Nexus Analysis 3 Phase

กรอบที่เหมาะสมสำหรับ Case C

Nexus Analysis 3 Phase ตามลำดับ:

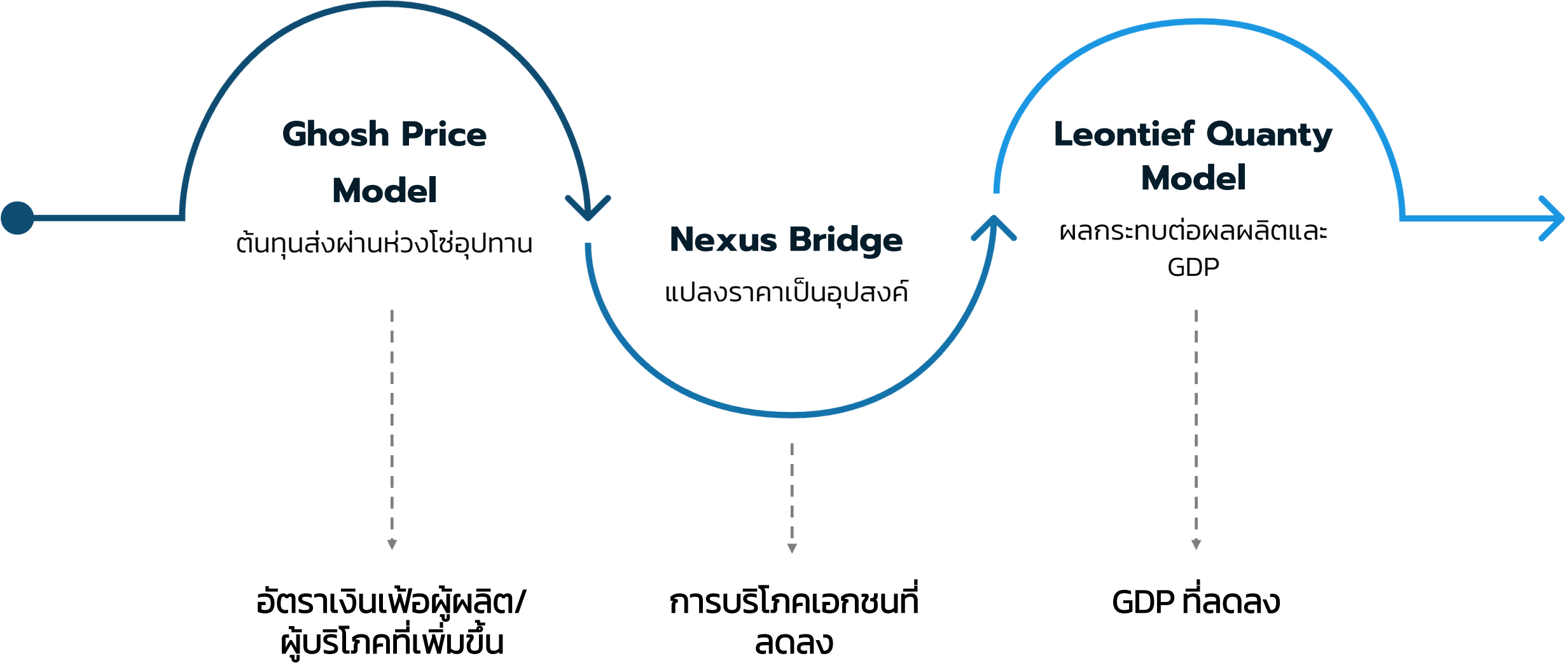
1. Ghosh Price Model — วัฏการส่งผ่านต้นทุน
2. Nexus Bridge — แปลงราคาเป็นอุปสงค์
3. Leontief Quantity Model — วัฏผลผลิตและ GDP

Shock ต้นกำเนิดที่ถูกต้อง

ใส่ที่ สาขา 093 (โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม) เพราะ:

- ไทยนำเข้าน้ำมันดิบกว่า 80–90%
- ทุกสาขาซื้อพลังงานจากสาขา 093
- เป็นจุดกระจาย Forward Linkage ที่แท้จริง

กรอบการวิเคราะห์ Cost-Push → Nexus Bridge → Demand-Pull

สาขาขนส่งครอง 5 ใน 10 อันดับต้นที่ได้รับผลกระทบจากการปรับขึ้นราคาน้ำมันดีเซล

อันดับ	สาขาการผลิต	สัดส่วนการพึ่งพาสาขา 093 (%)	อัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุน จำแนกตามผลกระทบ (%)		
			ทางตรง	ทางอ้อม	รวม
1	โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (093)	0.7	0.3	52.4	52.8
2	การขนส่งทางทะเล (153)	21.6	10.3	8.9	19.3
3	การขนส่งชายฝั่งและทางน้ำภายในประเทศ (154)	30.5	14.6	2.4	17.0
4	การขนส่งทางอากาศ (156)	20.9	10.0	5.3	15.3
5	การขนส่งทางรถไฟ (149)	19.6	9.4	3.6	13.0
6	การขนส่งทางบก (150)	20.0	9.6	3.2	12.7
7	การทำเหมืองแร่ดีบุก (033)	19.9	9.5	2.7	12.2
8	การทำประมงในทะเลและชายฝั่ง (028)	18.0	8.6	2.4	11.0
9	การขนส่งสินค้าทางบก (151)	15.2	7.3	3.2	10.4
10	การผลิตยางสังเคราะห์และปิโตรเคมี (086)	9.6	4.6	4.6	9.2

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา) ปี 2564 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) คำนวณโดยศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ ม.หอการค้าไทย

การขึ้นดีเซล 14.3 บาท/ลิตรมีผลทำให้ “อัตราเงินเฟ้อทั่วไป” พุ่งขึ้น +4.56% และกดดันให้ “การบริโภคเอกชน” ลดลง -97,520 ล้านบาท

+4.56%

ผลกระทบต่อ “อัตราเงินเฟ้อทั่วไป”
เมื่อราคาน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้น
14.3 บาท/ลิตร

$$\Delta F_j = \varepsilon_j \times \Delta P_j \times F_j^0$$

-97,520

ล้านบาท

ผลกระทบต่อ “การบริโภคเอกชน”
เมื่อราคาน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้น
14.3 บาท/ลิตร

ผลลัพธ์ +4.56% คือ ประมาณการ CPI ถ่วงน้ำหนักจาก ΔP_j (Ghosh PPI) ด้วยสัดส่วนการบริโภคเอกชน (Col 301)

ผลลัพธ์ -97,520 ล้านบาท ใช้ การบริโภคเอกชน (Col 301) เป็นฐาน เพื่อสะท้อนพฤติกรรมผู้บริโภคในประเทศอย่างถูกต้อง

+0.32%

ต่อ 1 บาท

ผลกระทบต่อเงินเฟ้อเมื่อดีเซลขึ้น
1 บาท/ลิตร

+4.56%

ต่อ 14.3 บาท

ผลกระทบต่อเงินเฟ้อเมื่อดีเซลขึ้น
14.3 บาท/ลิตร

การขึ้นดีเซล 14.3 บาท/ลิตรมีผลทำให้ “GDP” ปรับตัวลดลง -0.56% (ในกรอบระยะเวลา 12 เดือน)

อันดับ	สาขาการผลิต	ขนาดของผลกระทบ (ล้านบาท)			
		1 เดือน	3 เดือน	6 เดือน	12 เดือน
1	การผลิตน้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ (031)	-989	-2,967	-5,933	-11,866
2	การค้าปลีก (146)	-478	-1,434	-2,868	-5,736
3	สถาบันการเงิน (160)	-453	-1,358	-2,716	-5,431
4	โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (093)	-440	-1,319	-2,638	-5,277
5	การค้าส่ง (145)	-419	-1,256	-2,513	-5,026
6	การบริการทางด้านธุรกิจ (164)	-382	-1,147	-2,293	-4,587
7	ภัตตาคารและร้านขายเครื่องดื่ม (147)	-359	-1,076	-2,152	-4,303
8	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ (163)	-237	-711	-1,423	-2,846
9	การไฟฟ้า (135)	-229	-688	-1,376	-2,751
10	บริการไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ และการสื่อสาร (159)	-161	-482	-964	-1,928
11	สาขาอื่นๆ	-4,548	-13,645	-27,290	-54,580
รวมทั้งสิ้น		-8,694	-26,083	-52,165	-104,331
% / GDP		-0.05	-0.14	-0.28	-0.56

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ขนาด 180 สาขา) ปี 2564 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) คำนวณโดยศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ ม.หอการค้าไทย

สรุปสาระสำคัญ: การขึ้นดีเซล +14.3 บาท คือ Nexus Shock – กระทบเศรษฐกิจผ่านสองช่องทางพร้อมกัน

ราคาน้ำมันดีเซลที่พุ่งขึ้น 14.3 บาท/ลิตร ไม่ใช่แค่ Cost-Push Shock ธรรมดา แต่เป็น Coupled Shock ที่กระทบเศรษฐกิจไทยผ่านทั้งช่องทางราคาผู้ผลิตและช่องทางอุปสงค์พร้อมกัน

1

ต้นทุน (Cost-Push)

ดีเซลส่งผ่านต้นทุนไปยังสาขาขนส่งและสินค้าโดยรวม ผ่าน Forward Linkage ของ Ghosh Price Model ทำให้ราคาผู้ผลิตทุกสาขาปรับตัวสูงขึ้น

2

อุปสงค์ (Demand-Pull)

ราคาที่สูงขึ้นกัดเซาะอำนาจซื้อ กดดันอุปสงค์สุดท้ายของการบริโภคเอกชน (สาขา 301) ทำให้เกิด Demand-Pull Shock ในทิศทางลบซ้อนทับ

3

GDP (ผลกระทบสุทธิ)

-0.04%

ต่อ 1 บาท

ผลกระทบต่อ GDP เมื่อดีเซลขึ้น 1 บาท/ลิตร

-0.56%

ต่อ 14.3 บาท

ผลกระทบสะสมต่อ GDP เมื่อดีเซลขึ้น 14.3 บาท/ลิตร

ส่วนที่ 3: โอกาสที่เศรษฐกิจไทยจะเกิด Stagflation

เกณฑ์การวินิจฉัยภาวะ Stagflation

1

เกณฑ์ที่ 1

การเติบโตต่ำกว่าศักยภาพ ต่ำกว่า 1–2% (พัฒนาแล้ว)
หรือต่ำกว่า 3% (ตลาดเกิดใหม่/ไทย)

2

เกณฑ์ที่ 2

เงินเฟ้อสูงเกินเป้าหมายต่อเนื่อง สูงกว่า Inflation Target
และ "ติดค้าง" ข้ามไตรมาส — ไม่ใช่แค่การพุ่งชั่วคราว

3

เกณฑ์ที่ 3

การว่างงานสูงขึ้น สะท้อน Stagnation ฟังแรงงานโดยตรง
— องค์กรประกอบที่มีกฏกล่อม

4

เกณฑ์ที่ 4 ⚠️

ระยะเวลา (สำคัญที่สุด) ต้องเห็นสามเงื่อนไขพร้อมกันอย่างน้อย
2–3 ไตรมาสติดต่อกัน — ต่ำกว่านั้นคือแรงกดดัน ไม่ใช่ภาวะจริง

"แรงกดดัน" vs "ภาวะจริง"

Stagflationary Pressure

สัญญาณเตือนล่วงหน้า — เงินเฟ้อสูงแต่ยังไม่ติดค้าง,
GDP ชะลอแต่ยังไม่ต่ำกว่าศักยภาพอย่างชัดเจน
→ นโยบายยังแทรกแซงได้ทัน

Full Stagflation

เงื่อนไขทั้งสามพร้อมตัว + ความคาดหวังต่อเงินเฟ้อหลุดการควบคุม
→ ต้นทุนการแก้ไขพุ่งสูงแบบไม่เป็นเชิงเส้น

เศรษฐกิจไทยอยู่ในจุดอันตรายแค่ไหนต่อการเกิด Stagflation

GDP

GDP คาดการณ์ ~1.5% ต่ำกว่าศักยภาพ 3% อย่างมีนัยสำคัญ

อัตราเงินเฟ้อ

มาตรการพลังงานของรัฐกดตัวเลข CPI ไว้ แต่ถ้าสถานการณ์ยังยืดเยื้อก็มีโอกาสที่เงินเฟ้อจะขึ้นไปอยู่ที่ระดับ 4-5% ในปีนี้

อัตราการว่างงาน

อยู่ในระดับเฉลี่ยประมาณ 1% (ขึ้นไปแตะ 2% ในช่วง Covid-19) และถือว่าอยู่ในกลุ่มที่อัตราการว่างงานต่ำที่สุดของโลก

การประเมินเบื้องต้น

ไทยอยู่ในระดับ Stagflationary Pressure ยังไม่ใช่ Full Stagflation — แต่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด

- Window of Opportunity มีเฉพาะในระยะ Stagflationary Pressure — การแทรกแซงที่ถูกต้องและทันเวลาคือกุญแจสำคัญ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1

น้ำมัน

- ช่วยเหลือผู้ประกอบการขนส่ง (จ่ายเงินอุดหนุนตามเที่ยวที่วิ่งจริง)
- ลดรถวิ่งเปล่า ด้วย Matching Platform ผ่านกรมขนส่งทางบก

2

ไฟฟ้า

- เลือก Scenario 3 ของ กกพ. — สกัด Ft ไม่ให้สร้างต้นทุนรอบสอง
- เร่งฟื้นโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตอีก +600 MW

3

เม็ดพลาสติก

- จัดหาแนฟทา/โพรเพนจากสหรัฐฯ, แอฟริกาตะวันตก, อินโดนีเซีย
- จัด Priority Use List: ยา/น้ำเกลือ/ถุงมือแพทย์ → อาหาร → บรรจุภัณฑ์ — ป้องกันการตุนสินค้า

4

ปุ๋ย

- ล็อกสัญญาล่วงหน้าก่อนตลาดโลกแย่งซื้อ
- ตรึงราคาไม่เกิน +20% จากก่อนวิกฤต โดยรัฐชดเชยส่วนต่าง
- ใส่ปุ๋ย 1/4 ของปกติ — FAO รับรองรักษาผลผลิต ~85%